

Maria Bugajska Kondrad
NIE UBRAANA NIE NAGA

BWA Galeria Sanocka 30.04-25.05.2022

Maria Bugajska Kondrad **NIE UBRANA NIE NAGA**

Czerń w kulturze europejskiej symbolizuje smutek i żalobę. Kojarzy się z ciemnością, brakiem nadziei czy czarną rozpaczą. W fizyce oznacza całkowity brak światła widzialnego. Obiekty idealnie czarne pochłaniają sto procent padającego na nie światła, niczego nie odbijając. W sztuce czerń jest nazywana nie-kolorem lub barwą neutralną. Nie zaleca się jej używania, a na pewno nie nadużywania.

Na wystawie Marii Bugajskiej Kondrad NIE UBRANA NIE NAGA w BWA Galerii Sanockiej dominuje kolor czarny. Czarne obrazy na czarnych ścianach. Nie jest to jednak wystawa o smutku, ale o nieograniczonej radości i wolności tworzenia, o odnalezieniu szczęścia, samospelnienia i przede wszystkim siebie poprzez sztukę. Czerń traci tu swoje znaczenie kulturowe i symboliczne, staje się, jak określa to autorka, „tęczernią” – pamięcią i obecnością wszystkich kolorów. W tym przypadku czerń przestaje być kolorem neutralnym, bo nie tylko służy wyrażeniu intensywnych emocji, ale też zastygając w różnorodne, niemal reliefowe formy, odbija sobą barwy otoczenia. Światło, które zatrzymuje się na chropowatościach, ślizga się po gładkich pociągnięciach farbą czy załamuje w zadrapaniach, wydaje się wydobywać wiele oieni tego nie-koloru. Monochromatyczne płótna działają zatem na widza nie tyle głęboką czernią, co właśnie walorami fakturalnymi, których haptyczność kusi, by ich dotknąć i fizycznie poczuć nawarstwione w nich emocje.

Sama o swoich obrazach autorka mówi, że maluje je nie czernią, ale światłem. Redukcja palety do czerni nie oznacza więc, że coś się traci, wprost przeciwnie, zyskuje się zupełnie nowe możliwości. Rezygnując z innych kolorów można traktować płótno jako przestrzeń czystej ekspresji, eksperymentu, a nie jak pełną barwnych rozstrzygnięć dekoracyjną płaszczyznę.

Wszystko, co Maria Bugajska Kondrad tworzy, jest głęboko osobiste i autobiograficzne. W świecie fizycznym czerń pochłania światło o każdej barwie, tu absorbuje wszelkie przeżycia. Obrazy dokumentują proces poszukiwania i odkrywania siebie, są zapisem kolejnych etapów podróży do wewnątrz, w głąb siebie. Artystka często podróżuje też z samymi obrazami, by zaistniały w nowym, specyficznym kontekście. Przywiezienie ich do miejscowości Czarne i wyeksponowanie na tle pustych przestrzeni po nieistniejących już domach, należących do wysiedlonych po wojnie mieszkańców wsi, pozwoliło wybrzmieć rodzinnej traumie przesiedlenia. Nowe miejsce zmienia optykę i pozwala przejrzeć się we własnych dziełach pod innym kątem, przemyśleć siebie inaczej i na nowo.

Niejednoznaczne tytuły prac, które często są grą słów, oddają namysł nas sobą, nad znaczeniem przeżyć czy działań, w które malarka jest zaangażowana: Dotkliwość (czegoś?), czy Tkliwość (wobec kogoś? Czegoś? Siebie?), Poszukiwanie (siebie?) czy Oszukiwanie (siebie?), a może wszystko jednocześnie? Wydzieram się, Przejście, Jestem tu dotykają procesu rozpadu, przemiany i nowego samookreślenia, zmanifestowania poprzez obraz swojej obecności. Twórczość ta jest rodzajem arteterapii, w której zabawa (tak o tym, co robi, mówi sama autorka), manualna przyjemność kontaktu z farbą, płótnem, papierem, gliną czy tkaniną, odblokowuje niedostępne obszary świadomości, przywraca dostęp do wspomnień, porządkuje uczucia. To samo autorka proponuje widzom. Mogą oni poprzez obraz, jak przez okno, wejrzeć w jej doświadczenia lub poszukać i odnaleźć swoje własne.

/Agata Sulikowska-Dejena/

Maria Bugajska Kondrad

Urodzona w Nysie, z rodzin uciekających spod Lwowa i z Sanoka. Absolwentka PLSP we Wrocławiu oraz absolwentka Uniwersytetu Ludowego we Wzdowie. Studia wyższe, jako matka dzieciom, uprawiała w Cieszynie, Lublinie i ostatecznie z wyróżnieniem ukończyła na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2018 r. Czterokrotna stypendystka Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Artystka-plastyk, malarka, rzeźbiarka, graficzka, edukatorka, instruktorka rękodzieła, działań teatralnych z dziećmi, kulturalno-oświatowa z dyplomem CAK, animatorka kultury. Od kilku lat wykłada na Uniwersytecie Ludowym Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej, uczy rzeźby i rozwoju kreatywności. Od wielu lat prowadzi warsztaty integracyjne, teatralne, teatru lalkowego, edukacyjne, improwizacji, plastyczne i rękodzielnicze w różnych ośrodkach państwowych i prywatnych. Autorka (scenariusz, reżyseria, scenografia) kilku spektakli teatralnych z udziałem dzieci. Działa głównie z dziećmi z małych ośrodków wiejskich, które mają utrudniony dostęp do kultury w mieście.

Z wyboru mieszka i tworzy w Atelier KRZOKI, w „krzokach” za wsią Stary Żmigród, u podnóża Beskidu Niskiego.

Wystawy indywidualne:

2022 „m.in. Maria Bugajska Kondrad” Galeria Rynek 6, JOKiS Jarosław

2021 „Czarne w Czarnem” akcja artystyczna, Opuszczona Wieś Czarne, Beskid Niski (to jest moja najważniejsza wystawa - dla duchów)

2018 „AKTY w NIEJ” Regionalne Centrum Kultury Pogranicza w Krośnie

2018 „P-oszukiwanie SIEBIE” Jasielski Dom Kultury, Jasło

2017 „TĘCZERNI 2” Kasztel w Szymbarku

2017 „TĘCZERNI 1” Ośrodek Kultury w Dukli

2016 „Do-Tkliwość” MDK w Sanoku

Wystawy zbiorowe:

2022 „ULRA PASJE”, Jasielski Dom Kultury

2022 „Kobieta”, Galeria Rynek 6, JOKiS Jarosław

2020 „tech-stylia”, wystawa artystycznej tkaniny interaktywnej, BWA Krosno

2019 Jesienne Konfrontacje 2019, BWA Rzeszów, wystawa pokonkursowa

2019 „Obraz Ukrainy I Polski..”, Związek Ukraińców w Polsce, o/Szczecin

2019 V Piotrkowskie Biennale Sztuki, wystawa pokonkursowa

2018 Najlepsze dyplomy Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego

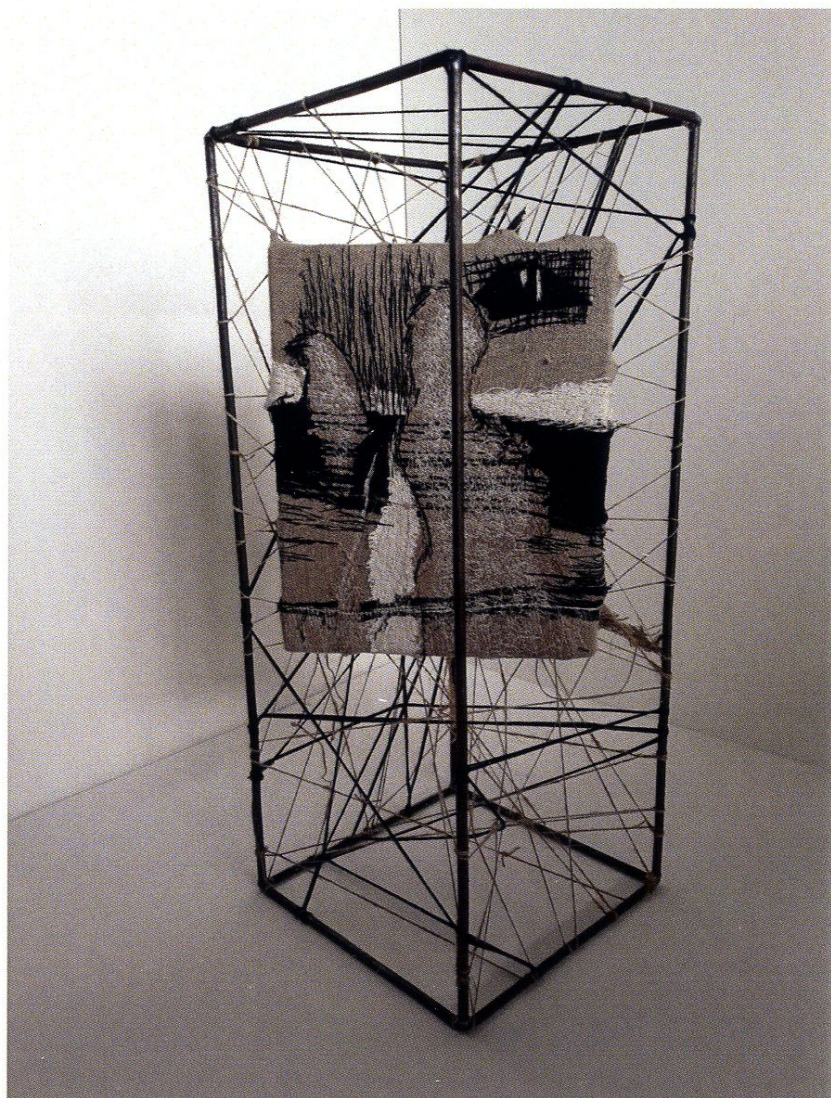
2018 „Miejsce w czasie”, Muzeum Diecezjalne w Rzeszowie

2018 „PLAJA 10-lecie”, Dwór Karwacjanów, Gorlice

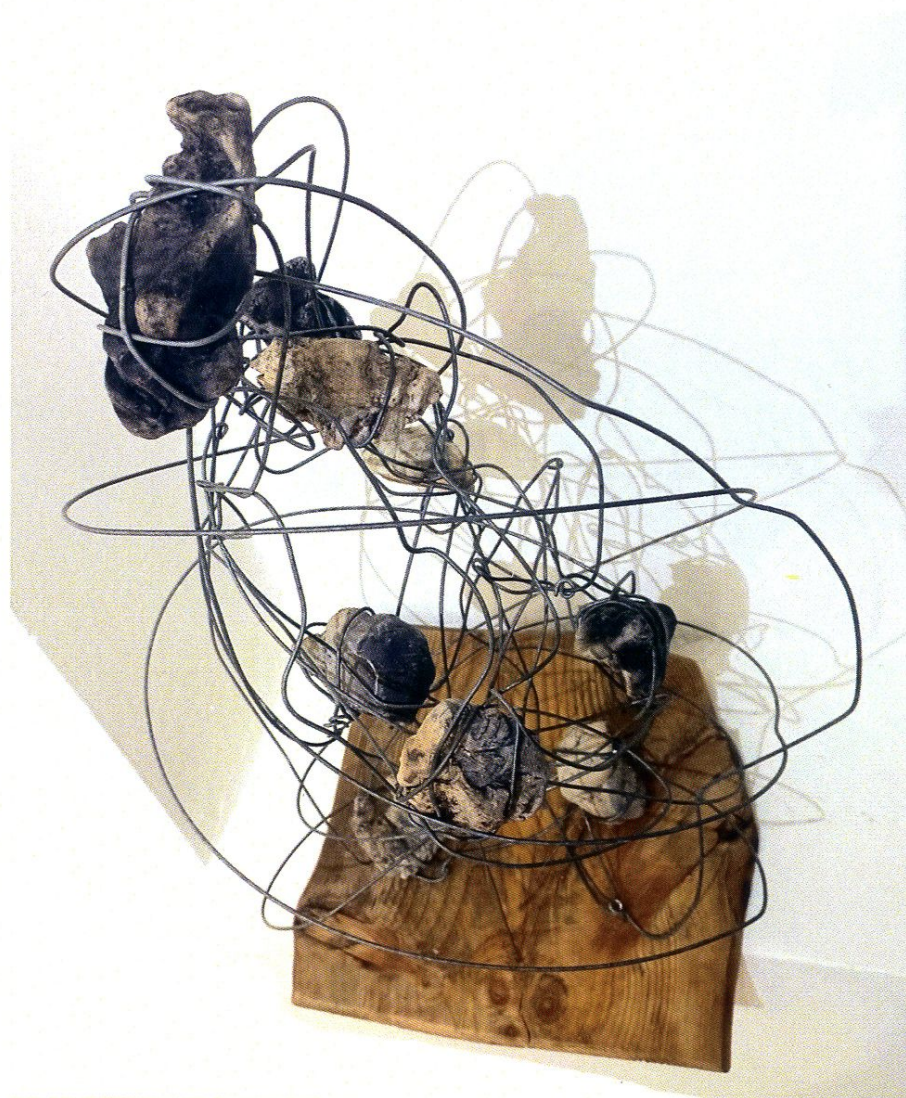
2017 „GENIUS SAECULI... artyści w hołdzie Magdalenie Abakanowicz”, Galeria r_z / ORz ZPAP, Rzeszów

PRZEISTOCZENIE / akryl na płótnie / 100x100 cm / 2021

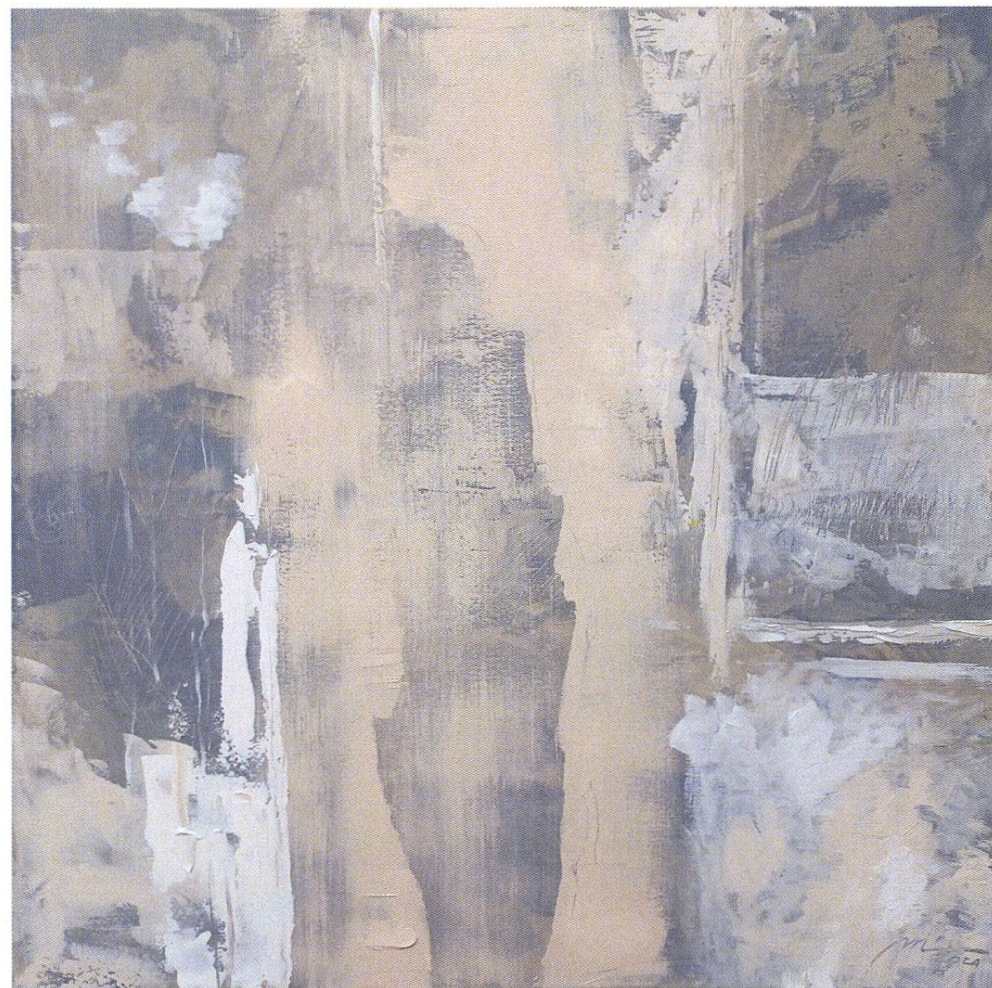
SPLITY OKOLICZNOŚCI / obiekt / 2019

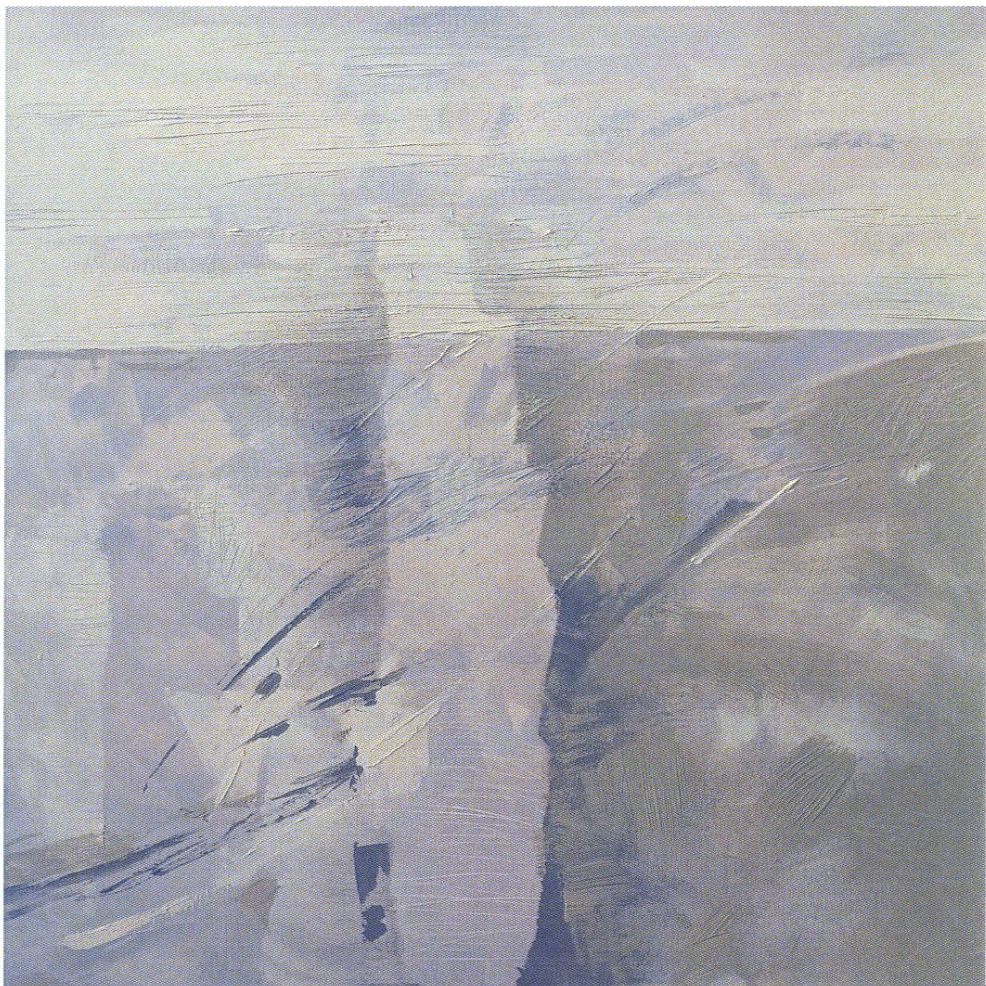
URYWKI WSPOMNIENIŃ / obiekt / 2021

z cyklu TĘCZERŃ / czarny olej na płótnie / 100x100 cm / 2017

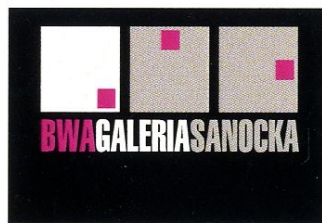
CIERPLIWIE / akryl na płótnie / 100x100 cm / 2021

ZDARZENIA / akryl na płótnie / 100x100 cm / 2021

JESTEMTU / czarny olej na płótnie / 100x100 cm / 2018

PLACÓWKA KULTURY MIASTA SANOKA

BWA GALERIA SANOCKA
RYNEK 14, 38-500 SANOK
TEL./FAX (013)4636030
e-mail: galeriasanocka@gmail.com
www.bwa.sanok.pl

patronat medialny

TYGODNIK SANOCKI

echo-media.pl
Biuro w Parku Kultury

isanok.pl
portal i festiwal

KORSO
www.korso.pl

NRB
RESTAURACJA
Sanok ul. Św. Józefa 21

sponsorzy

Firma DeF
sztalugi i płótna

M I E I S K A
B I B L
I O T E
K A P U
B L I C Z N A
w S A N O K U

Urząd Miasta Sanoka